

Smiřice

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Hradec Králové

Nadmořská výška: 240 m n. m.

Počet obyvatel: 2 909

Adresa URL: www.mestosmirice.cz

Okres: Hradec Králové

GPS souřadnice: 50.299782N, 15.865076E

První pís. zmínka: 1380 (644 let)

PSČ: 503 03

Památky a zajímavosti Smiřice

Ve městě Smiřice najdeme několik významných historických památek – zámeckou kapli Zjevení Páně, zámek či budovu spořitelny.

Národní kulturní památky:

ZÁMECKÁ KAPLE ZJEVENÍ PÁNĚ

je dominantou města. Jedna z nejkrásnějších staveb vrcholného baroka v Čechách byla prohlášena za NKP dne 16.8.1995.

Kapli nechal postavit v letech 1699–1711 Jan Josef hrabě ze Šternberka se svou chotí Marií Violantou podle plánů architekta K. Dientzenhofera. Na výzdobě se podíleli J. J. Steinfels (fresky), F. J. Pacák (sochy na hlavním oltáři), P. J. Brandl (obrazy Klanění tří králů a Sv. Blažej).

Konají se zde koncerty (např. Smiřické svátky hudby), či jiné akce.

OLTÁŘNÍ OBRAZ PETRA BRANDLA KLANĚNÍ TŘÍ KRÁLŮ

jakožto součást NKP „Soubor barokních oltářních obrazů Karla Škréty a Petra Brandla“ byl prohlášen za NKP dne 29. září 2005.

Jeden z nejkrásnějších Brandlových obrazů vznikl v roce 1727 na zakázku Marie Terezie Violanty hraběnky ze Šternberka. Ta malíře za jeho obraz odměnila honorářem ve výši 1700 zlatých, což mu pomohlo splatit část dluhů. Brandl za to hraběnkou na obraze vymaloval – alespoň tak to praví legenda, kterou si můžete vyslechnout od průvodců při návštěvě kaple.

Kulturní památky:

ZÁMEK SMIŘICE

Na místě zámku stála původně tvrz s hospodářskými budovami, která se rozrostla v průběhu 16. století. Dnešní dispozice zámku - čtyřkřídlá budova kolem obdélného nádvoří s hranolovým přístavkem na východě - vznikla asi už po polovině 16. století. Prostor jižně u zámku byl rámován hospodářskými budovami: na východě vinopalnou, na jihu dlouhým stavením sýpky, na západě kanceláři.

Současnou podobu dvoupatrové budovy s nádvorními arkádami získal zámek nejspíš v 1. třetině 17. století. Od poloviny toho století už prameny mluví o "zámku", nikoliv o tvrzi. Umělecky nejzávažnější úpravy byly provedeny kolem r. 1700 za Šternberků. Zámek dostal nový hlavní portál, směrem k západu byla postavena protáhlá budova, uzavírající prostor dvora, s mohutným portálem zdobeným volutami. Do nároží mezi touto budovou a kancelářským křídlem pak vsazena zámecká kaple.

POMNÍK ODBOJE A OBĚTEM II. SVĚTOVÉ VÁLKY

je dílem akademického sochaře Josefa Bílka z Hořic. Byl postaven v letech 1948-1950. V pomníku se nacházejí schránky, v nichž je uložena zemina z bojišť Bachmač, Sokolovo a Dukla. Na levé straně je postava ženy znázorňující republiku, na pravé straně voják, partizán a bojující dělník. Nápis zní: Z krve se zrodila - práci bude zachována.

SPORITELNA

Ve funkcionalistické stavbě, postavené v letech 1932-33 podle projektu architekta Ed. Žáčka z Brna, je dnes sídlo smiřického Městského úřadu a pobočka České spořitelny, a.s.

Historie spořitelny a dřívější podoba budovy včetně interiéru je popsána ZDE.

PAMĚTNÍ DESKA ANEŽKY MALÉ

Desku zhotovil akademický sochař Josef Bílek z Hořic podle svého návrhu. O Anežce Malé se můžete dočíst ZDE.

BUDOVA SMIRICKÉHO NÁDRAŽÍ

sice není kulturní památkou ve smyslu zákona o památkové péči, její vyjimečnost spočívá v tom, že je jedinou nádražní budovou na území ČR, která je postaveno ve stylu loveckého zámku včetně tzv. "zvířecího příkopu".

Mojmír Krejčířík, časopis Železničář č. 49/50 (převzato z www.smirice.eu): "Jde o skutečný unikát mezi českými nádražními budovami. Za svůj vzhled, připomínající lovecký zámek, vděčí totiž libereckému průmyslníku a jednomu z hlavních akcionářů Pardubicko-liberecké dráhy Johannu Liebiegovi, který se stal roku 1863 majitelem smiřického panství. S rozhodnutím zřídit ve zdejších zámku své sídlo a ve Smiřicích vybudovat průmyslové podniky souvisela i přeměna dosavadní zastávky na stanici a stavba nové výpravní budovy, jež měla nahradit zvětšený strážní domek z roku 1857.

Liebieg odmítl standardní staniční budovu podle návrhu dráhy a nechal v roce 1864 postavit budovu podle svých představ a na svůj náklad. Patrovou stavbu nesymetrického půdorysu, s průčelím v romantickém slohu, ukončuje na uličním nároží pardubické strany pětiboká věž, na liberecké straně pětiboký schodišťový trakt.

Ráz loveckého zámku navozuje i „zvířecí příkop“ na uliční straně, překlenutý schodištěm s klenbou, v architektuře nazývanou „kobyli hlava“. Stávající budova je údajně pouze jižním křídlem, na něž mělo navazovat mnohem honosnější severní křídlo. Autorem projektu byl pravděpodobně liberecký stavitel a architekt Gustav Sachers, kterého Liebieg v roce 1864 povolal do Smiřic k úpravám zámku a který pro jeho rodinu v roce 1872 postavil také novorenesanční palác v Liberci. Sachers projektoval velké množství staveb ve slohu romantismu a pozdního historismu a jeho nejvýznamnější stavba, stará radnice v Jablonci nad Nisou, je navržena v podobném duchu jako smiřické nádraží. Nástupištní veranda s přízemní přístavbou kiosku a záchodů na liberecké straně pochází z roku 1929, v roce 1936 dostala budova novou fasádu, která poněkud setřela její původní romantický ráz. Současný stav, s průčelím světle zelené barvy, je výsledkem citlivě provedené rekonstrukce dokončené v roce 2005." V roce 2007 získalo smiřické nádraží zvláštní ocenění v anketě Nejkrásnější nádraží ČR roku 2007.

MLÝN PODHRAD

Podhradní mlýn se připomíná už v roce 1571 v souvislosti s výčtem majetku pána na Rotemberku. Prvním mlynářem z rodu Martínků byl František, pro nějž mlýn koupil jeho otec kolem roku 1867. V držení

tohoto rodu zůstal funkční až do roku 1951, kdy byl přičleněn do JZD. Dnes je v něm mlynářské museum a slouží současnému majiteli Jaroslavu Martínkovi k rekreaci a k poskytování ubytovacích služeb.

